

Dosarul nr.2ra-1570/22
2-20062312-01-2ra-31102022

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: S. Dăguța)
Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Malîi, V. Cotorobai, L. Pruteanu)

Î N C H E I E R E

07 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Mamei Lilia, reprezentată de avocatul Nichitoi Iurie,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mamei Lilia împotriva Nadejdei Mamei, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice privind rectificarea Registrului bunurilor imobile prin radierea înregistrării dreptului de proprietate, înregistrarea dreptului de proprietate și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2022, prin care s-a admis parțial apelul declarat de Mamei Nadejda și s-a adoptat o hotărâre nouă în partea încasării pretențiilor privind încasarea cheltuielilor de judecată, de respingere a pretenției

c o n s t a t ă :

La 09 iunie 2020, Mamei Lilia, în interesele minorei Mamei Valeria a depus cerere de chemare în judecată împotriva pârâtei Mamei Nadejda și intervenientului accesoriu Agenția Servicii Publice privind rectificarea Registrului bunurilor imobile referitor la apartamentul nr.X bd. Cuza Vodă, nr.X, mun. Chișinău (nr. XXX) prin radierea înregistrării dreptului de proprietate la 1/8 cota-parte pe numele Mamei Nadejda efectuată în temeiul certificatului de moștenitor testamentar nr. 4948 eliberat la 30.06.2016 și înregistrarea dreptului de proprietate la 1/8 cota-parte pe numele minorei XXX XXX în temeiul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 31 martie 2017 și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivare, a indicat că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 31 martie 2017 a fost recunoscut dreptul de proprietate al minorei XXX XXX născută la XXX asupra la 1/8 cotă-parte ideală din apartamentul nr.X, bd. Cuza-Vodă, nr.X, mun. Chișinău.

Mamei Lilia s-a adresat către I.P. „Agenția Servicii Publice” cu cerere privind înregistrarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil conform hotărârii din

31.03.2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Prin răspunsul din 23 iulie 2019, I.P. „Agenția Servicii Publice” a comunicat că, este necesar consimțământul persoanei în favoarea căreia este înregistrat dreptul de proprietate, pentru radierea acestuia, fiind invocate prevederile art.331 alin.(6) Cod Civil.

Faptul dat reclamanta a adus la cunoștință pârâtei Mamei Nadejda, însă ultima a refuzat de a da consimțământul pentru radierea dreptului ei asupra la 1/8 cotă-parte, din bunul imobil.

La 15 februarie 2020, în adresa pârâtei Mamei Nadejda a fost remisă o somație prin care i s-a solicitat, prezentarea acordului la modificarea Registrului bunurilor imobile.

La 19 februarie 2020 somația a fost recepționată de către pârâtă, însă un răspuns în acest sens nu a fost acordat. Astfel, pârâta Mamei Nadejda refuză să se prezinte la I.P. „Agenția Servicii Publice” pentru radierea dreptului său de proprietate asupra la 1/8 cotă-parte din apartamentul nr.X bd. Cuza Vodă, X, mun. Chișinău și operarea modificărilor respective în sensul înscrierii dreptului de proprietate după minora XXX XXX, conform hotărârii judecătorești.

Reclamanta și-a întemeiat acțiunea în baza prevederile art.331 alin.(6), art.438 alin.(1), (3), art.438 alin.(1) lit. b) din Codul civil, art.61 alin.(1) din Codul Familiei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 martie 2021, cererea de chemare în judecată, s-a admis.

S-a rectificat Registrul bunurilor imobile referitor la apartamentul nr.X bd. Cuza Vodă, XX, mun. Chișinău (nr. cadastral XXX) prin radierea înregistrării dreptului de proprietate la 1/8 cota-parte pe numele Nadejda Mamei efectuată în temeiul certificatului de moștenitor testamentar nr. 4948 eliberat la 30.06.2016.

S-a înregistrat dreptul de proprietate la 1/8 cota-parte din apartamentul nr.X bd. Cuza Vodă, X, mun. Chișinău (nr. cadastral XXX) pe numele minorei XXX XXX născută la XXX, recunoscut prin hotărârea din 31 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central (nr.2-3866/16).

S-a încasat de la Mamei Nadejda în beneficiul reclamantei Mamei Lilia cheltuielile de judecată suportate în suma de 1368 lei pentru taxa de stat și în sumă de 6000 lei pentru asistența juridică acordată de avocat, iar în total s-a încasat sumă de 7368 lei (șapte mii trei sute șaiszeci și opt lei).

S-a autorizat pătrunderea forțată a executorului judecătoresc în încăperile aflate în posesia sau în proprietatea debitorului, inclusiv în cele în care se află bunurile debitorului, la executarea prezentei hotărâri.

Nefiind de acord cu hotărârea instanța de fond, la 15 aprilie 2021 Mamei Nadejda și, ulterior, la 26 aprilie 2021, avocatul Cebotari Pavel în interesele Nadejdei Mamei au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 martie 2021.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2022, s-au admis apelurile declarate de avocatul Cebotari Pavel în interesele Nadejdei Mamei și de către Mamei Nadejda.

S-a casat parțial hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 martie 2021, în partea cerinței privind încasarea cheltuielilor de judecată și s-a adoptat o nouă hotărâre în această parte, prin care:

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Mamei Lilia împotriva Nadejdei Mamei, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice privind încasarea cheltuielilor de judecată. În rest hotărârea s-a menținut.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut, că argumentele reclamantului în cererea de chemare în judecată nu și-au regăsit justificarea în partea refuzului pârâtei de a-și exercita obligații de depunere a consimțământului în vederea radierii dreptului de proprietate.

Mamei Nadejda a manifestat comportament pro activ pentru a-și exercita obligații de depunere a consimțământului în vederea radierii dreptului de proprietate manifestat prin depunerea cererii către notar, dar și către Curtea de Apel Chișinău pentru corectarea erorii strecurate în actele judecătorești emise.

Acestea circumstanțe au fost indicate în referința la acțiunea înaintată, care de altfel, a fost recunoscută de către pârâtă.

Astfel, nu se atestă culpa procesuală a pârâtului, motiv din care acesta nu poate fi impus la compensarea cheltuielilor de asistență juridică suportate de reclamant ca urmare a înaintării prezentei acțiuni civile.

La 11 octombrie 2022, Mamei Lilia, reprezentată de avocatul Nichitoi Iurie a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2022, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanței.

În motivare a invocat că instanța de apel a interpretat și aplicat eronat prevederile art. 96 alin.(1) și (11) Cod de procedură civilă.

Instanța de apel nu era în drept de a respinge pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată, deoarece la materialele dosarului nu este nici o probă că intimata a avut un atitudine la somația remisă, cu excepția cazului că în cadrul ședinței de judecată a recunoscut acțiunea.

Recurenta a susținut că a probat necesitatea cheltuielilor de asistență juridică suportate.

Instanța de apel a aplicat incorect prevederile art.97 alin. (3) din Codul de procedură civilă și astfel, nu a constatat corect circumstanțele importante pentru soluționarea pretenției, concluziile instanței fiind în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Decizia instanței de apel nu conține nici o apreciere, ce ar determina definitiv și incontestabil certitudinea adoptării soluției.

Examinând cauza instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs:

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 23 iunie 2022.

Instanța de apel a comunicat reprezentantului recurentului decizia motivată 06 septembrie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.129).

Respectiv, cererea de recurs a fost declarată la 11 octombrie 2022, se încadrează în termenul prevăzut de art.434 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre

necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 31 octombrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, fiind recepționat la 03 noiembrie 2022 (f.d.144).

Prin referința depusă la 16 noiembrie 2022, Mamei Nadejda a susținut că soluția instanței de apel este întemeiată legală în raport cu situația de fapt și de drept.

Respectiv, recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în

special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Mamei Lilia, reprezentată de avocatul Nichitoi Iurie, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Mamei Lilia, reprezentată de avocatul Nichitoi Iurie.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Victor Burduh